

Europees Ecolabel

Het Europees Ecolabel is het Europese milieukeurmerk voor non-foodproducten en diensten.

36

september 2009

Nr 59

UITGAVE VAN STICHTING MILIEUKEUR <SMK>

Ad-hoc working group herziening Ecolabel criteria voor smeermiddelen

SMK is de leading Competent Body voor de herziening van de Ecolabel criteria voor smeermiddelen. Onderzoeks- en adviesbureau IVAM ondersteunt SMK daarbij. Op 16 november 2009 worden in Brussel de eerste voorstellen voor aanpassingen van de criteria ter advisering voorgelegd aan de tweede en laatste Ad-hoc working group (AHWG). Daarna volgt indiening ter goedkeuring bij de Europese Commissie. Volgens planning wordt de definitieve versie van de herziene criteria in stemming gebracht tijdens het Regelgevende Comité van april 2010. De voorlopige voorstellen tot herziening van de criteria voor smeermiddelen zijn hieronder samengevat.

Voorlopige voorstellen

De productcategorieën worden uitgebreid met transmissie-oliën voor tractoren, oliën en vetten voor de schroefassen van schepen en specifieke marine toepassingen zoals de zogenaamde 'mooring oils'. Een aantal voorstellen gaat over de verdere restrictie van stoffen die toxisch en persistent zijn. Ook worden voorstellen gedaan om het aanvragen van het Europees Ecolabel te vereenvoudigen en onnodige verdubbeling van inspanningen te vermijden. Zo is er bijvoorbeeld een voorstel om een lijst op te stellen van chemische (hulp)stoffen die veel worden gebruikt in smeermiddelen, samen met een beoordeling van hun geschiktheid voor gebruik in smeermiddelen die in aanmerking komen voor het Europees Ecolabel. De bedoeling is dat de beoordeling van deze stoffen zal worden gedaan door IVAM binnen het kader van de criteriaherziening op basis van gegevens uit de openbare literatuur. Een ander voorstel is het formaliseren van de praktijk van de zogenaamde 'letters of compliance'. Dit zijn goedkeuringen van bestanddelen en grondstoffen voor smeermiddelen op basis van hun commerciële naam. Fabrikanten nemen in dit geval zelf het initiatief voor een aanvraag voor goedkeuring door Europees Ecolabel.

Nanodeeltjes en bio-oliën

In de komende AHWG wordt naar verwachting discussie gevoerd over hoe om te gaan met de onzekerheden over de risico's van nanotechnologie en de duurzaamheid van basisoliën in de smeermiddelen. De huidige criteria bevorderen het gebruik van basisoliën van plantaardige en dierlijke oorsprong (ook als 'bio-oliën' bekend). Dierlijke vetten worden echter in de smeerolie-industrie nauwelijks toegepast als basisolie. Bij plantaardige oliën gaat het met name over raapzaad-, soja- en palmolie; dezelfde soort oliën waaruit ook biodiesel wordt gemaakt. Plantaardige oliën zijn goed afbreekbaar en vanuit de problematiek van de diffuse verontreiniging te prefereren boven minerale oliën. Maar het gebruik van met name soja- en palmolie is ook omstreten te noemen vanwege mogelijke neveneffecten op het milieu en onzekerheid over de mate waarin ze daadwerkelijk bijdragen aan de vermindering van de emissies van broeikasgassen. Bij de discussie over de duurzaamheid van plantaardige oliën zal rekening worden gehouden met vergelijkbare discussies over biobrandstoffen en biobased products binnen CEN (CEN/TC 383) en NEN (NTA 8080).

Superklean: met glans gecertificeerd!

Sinds kort is het schoonmaakmiddel Superklean van ZEP Benelux gecertificeerd met het Europees Ecolabel. Nadat het bedrijf vorig jaar zijn pH neutrale producten Inovsol en Inovnet had laten certificeren, wordt nu de sprong naar een product met een hogere pH (licht alkalisch) gemaakt, vandaar Superklean.

“Die sprong is logisch”, vertelt Erik Snellens, Product Manager van ZEP Benelux. De producten Inovsol en Inovnet zijn beide producten met een neutrale pH van rond de 7 en zeer geschikt voor de dagelijkse reiniging van diverse oppervlakken. Voor het verwijderen van wat zwaardere verontreinigingen zoals roetaanslag, nicotine en aangebrande vetresten is het beter om een product te gebruiken met een hogere pH. Vandaar

de introductie van onze Superklean. “Onderdeel van de certificering is dat het product door een onafhankelijk laboratorium wordt getest tegenover een referentieproduct. Het te certificeren product moet minimaal net zo goed als dit referentieproduct werken. Superklean doorstond deze test met glans!”

Van Al Gore naar economische crisis

Volgens Snellens wordt langzaam maar zeker vooral op de zakelijke markt steeds meer waarde gehecht aan het Europees Ecolabel. “Professionele inkopers hebben ‘duurzaamheid’ wel op hun lijstje staan. En ook de overheid zal, met het DBO-beleid, steeds meer duurzaam gaan inkopen. En op de consumentenmarkt zal het ook wel weer aantrekken. Je ziet een opwaartse golfbeweging voor duurzame producten die ontstond na de film van Al Gore, maar naar mijn idee is er nu een golfdalletje door de economische crisis. Wij blijven investeren in milieuvriendelijke producten, en als de markt weer aantrekt heeft ZEP misschien een voorsprong. Elke paar jaar moet je als bedrijf innoveren, vind ik. Eerst deden wij dat met een ISO-certificering voor het bedrijf, maar dat biedt geen onderscheid meer. Met Europees Ecolabel is nu een mooi certificaat beschikbaar dat onze milieu-inspanningen op productniveau aantoonbaar maakt.”

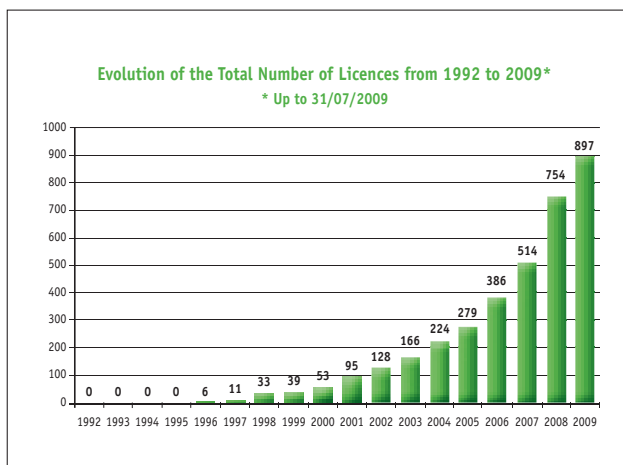

Groeiende interesse voor Europees Ecolabel houdt aan

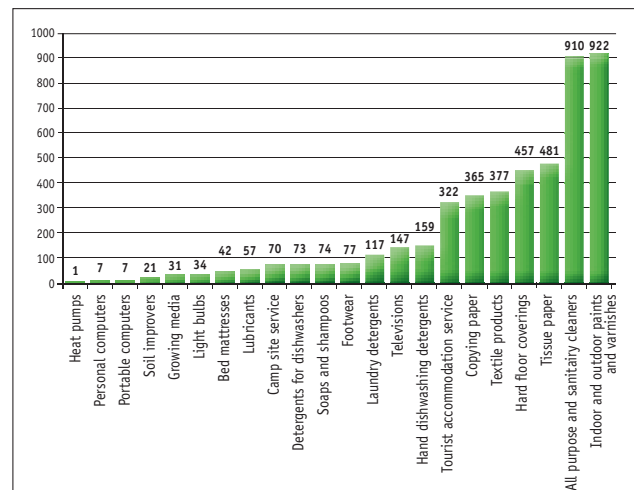
In SMK-Nieuws van april 2009 publiceerde SMK de zeer positieve ontwikkelingen van Europees Ecolabel. En nu -we schrijven 31 juli- kan worden geconstateerd dat die sterk stijgende trend aanhoudt. In dit nummer van SMK-Nieuws kunt u onder meer lezen over de certificeringen die SMK deed voor Orienza en Superklean.

Europees breed nam het aantal uitgegeven Europees Ecolabel licenties in de periode april tot augustus toe tot 897 (zie: grafiek 1: ruim +/- 11%). Deze certificaten representeren totaal 4.751 producten en diensten. Grafiek 2 geeft inzicht in het aantal gecertificeerde producten per productgroep.

Grafiek 1: Aantal licenties per 31 juli 2009

Grafiek 2: Aantal gecertificeerde producten per productgroep per 31 juli 2009

Een heldere voorsprong voor Orienza

Maar liefst acht producten van Orienza zijn gecertificeerd met het Europees Ecolabel. De Meerkerkse schoonmaakmiddelenproducent heeft er hard aan gewerkt om een complete lijn producten met certificering aan te kunnen bieden.

Lars Woltmann, projectleider Europees Ecolabel bij SMK reikt het certificaat uit aan Paul Prins, algemeen directeur van Orienza.

Gert-Jan Zwijnenberg is commercieel directeur van Orienza. Hij legt uit: "Ons bedrijf produceert een heel breed spectrum aan schoonmaakmiddelen voor de professionele schoonmaakbranche. Daarnaast hebben we een klein aantal specialismen, zoals handreinigers en middelen om graffiti te verwijderen. Wij leveren aan de groothandels in schoonmaakartikelen." Het productiebedrijf maakt met acht medewerkers zo'n 2500 ton schoonmaakmiddelen per jaar. Orienza levert uitsluitend op bestelling: zo is er nooit overproductie of voorraadvorming. "Tegelijkertijd kunnen we flexibel zijn in onze productie en hebben we korte levertijden", zegt Zwijnenberg.

Onderscheidend vermogen is steeds belangrijker

"Het Europees Ecolabel hebben we aangevraagd omdat we ons op de eerste plaats willen onderscheiden in de markt. Er zijn veel keurmerken in omloop, maar de 'Ecoflower' is het meest gevraagde. Het onderscheidend vermogen is steeds belangrijker in onze branche, zeker vanwege felle concurrentie uit Oost-Europa. De vraag om een goed keurmerk is er dus, evenals het

verlangen om 'eruit te springen' als producent. Ik heb best hoge verwachtingen van de gecertificeerde producten. De omstandigheden veranderen en je ziet vraag ontstaan. Veel afnemers willen steeds vaker dat je aantoonbaar milieuvriendelijk werkt. Daardoor verandert de vraag naar een bepaald type product. Hetzelfde zie je met desinfecterende alcoholgel: vijf jaar geleden moesten we ons in bochten wringen om het aan de man te brengen, en nu is door het influenzavirus dit product niet aan te slepen. Hetzelfde zie ik wel gebeuren met Europees Ecolabel gecertificeerde producten, ook omdat de overheid binnen het DBO beleid heeft beloofd duurzaam in te kopen. Dat betekent dat er minder vraag naar traditionele en meer vraag naar gecertificeerde duurzame schoonmiddelen zal komen."

Formule aanpassen

Om te voldoen aan de criteria heeft Orienza de formules van haar producten moeten aanpassen. Zwijnenberg: "Vervolgens moet dat natuurlijk uitgebreid getest worden op werkzaamheid en kwaliteit. Dat is door een onafhankelijk laboratorium gedaan. Daarna waren nog maar relatief weinig aanpassingen nodig. Om een goed beeld te krijgen van de functionaliteit, afgezet tegenover andere middelen, was nog eens een periode van vier maanden testen nodig. Daar hebben we een schoonmaakbedrijf voor geselecteerd met een ploeg van 250 medewerkers, die voor ons de praktijktests hebben uitgevoerd."

Voorsprong in de markt

"Het certificeringsproces is me eerlijk gezegd niet meegevallen", vervolgt Zwijnenberg. "Ik had niet verwacht dat het traject meer dan een half jaar zou duren. SMK constateerde complicaties bij de toepassing en interpretatie van de criteria van Europees Ecolabel op onze specifieke recepturen. Ik vond het wel een leerzaam traject. We hebben nu een voorsprong in de markt. Om het een aparte merknaam te geven hebben we de naam 'Orphisch' bedacht. Daarnaast hebben we een aantal marktpartijen benaderd die het onder hun eigen naam kunnen vermarkten. De eerst is de firma Hijman schoonmaakartikelen uit Amsterdam. Voor hen produceren we onder de naam Comtesse. Ook voor dit merk geldt nu het Europees Ecolabel certificaat."

Zwijnenberg is blij met de certificering en verwacht er, zeker in de nabije toekomst, veel aan te hebben. "Ik denk dat het uiteindelijk een commercieel succes gaat worden. Zoda de overheid en grote bedrijven echt duurzaam gaan inkopen, zal het een hoge vlucht nemen. Wij zijn er nu in elk geval klaar voor!"

De merknaam waaronder Orienza de producten met het Europees Ecolabel op de markt brengt is Orphisch.

De productnamen zijn:

Qura Handafwas
Qura Keukenreiniger
Qura Vloerreiniger
Qura Toiletreiniger
Qura Glasreiniger
Qura Allesreiniger
Qura Sanitairreiniger
Qura Sanitairreiniger-ontkalker

Stand van zaken ontwikkeling en herziening criteria

De komende acht maanden worden nieuwe criteria Europees Ecolabel ontwikkeld voor vijf productgroepen en worden die van elf productgroepen herzien.

Onderstaande tabel geeft gedetailleerde informatie over de statussen van deze productgroepen.

Productgroepen	Toelichting	AHWG (ad hoc working Group)	Stemming in Regelgevend Comité
ONTWIKKELING CRITERIA			
Houten vloeren			24-09-2009
Textielvloerbedekking (tapijt)			24-09-2009
Houten meubels			24-09-2009
Paper products	Voorstel om de bestaande productgroepen 'Kopieerpapier en grafisch papier' samen te voegen met die van 'Drukwerk' met als naam 'Paper products'	05-11-2009: 3 ^{de} (en laatste) AHWG in Brussel	april 2010
Gebouwen		3 Bijeenkomsten geweest	Nog onbekend
HERZIENING CRITERIA			
Draagbare computers (laptops) & Personal computers (PC's)	De herziening vindt plaats binnen een gecombineerd project en maakt deel uit van een groter programma van de Europese Commissie met het doel aansluiting van Europees Ecolabel met Ecodesign*		10-12-2009
Wasmiddelen & Machineafwasmiddelen	De herziening vindt plaats binnen een gecombineerd project	25-09-2009: 3 ^{de} (en laatste) AHWG in Brussel	april 2010
Smeermiddelen		16-11-2009: 2 ^{de} (en laatste) AHWG in Brussel	april 2009
Allesreinigers en sanitaire reinigers & Handafwasmiddelen	De herziening vindt plaats binnen een gecombineerd project	Begin 2010 (exacte datum nog onbekend): 2 ^{de} AHWG	april 2010
Kopieerpapier en grafisch papier	Voorstel om de productgroepen 'Kopieerpapier en grafisch papier' samen te voegen met die van 'Drukwerk' met als naam 'Paper products'	05-11-2009: 3 ^{de} (en laatste) AHWG in Brussel	april 2010
Verlichting	Harmonisatie met Ecodesign*		april 2010
Koelapparaten	Harmonisatie met Ecodesign*	15-10-2009: AHWG in Brussel	april 2010
Wasmachines	Harmonisatie met Ecodesign*	16-10-2009: AHWG in Brussel	april 2010

*Ecodesign

Voor een aantal productgroepen nam de Europese Commissie het initiatief om bij de herziening van criteria voor Europees Ecolabel aansluiting te vinden bij Ecodesign. Het gaat dan om producten met energieverbruikende componenten. Ecodesign is een integrale ontwerpactiviteit die beoogt dat de productontwikkelaar bij het nemen van ontwerpbeslissingen ook de gevolgen voor het milieu overweegt, daarbij rekening houdend met alle schakels van de productketen. Ecodesign is dus levenscyclusgericht denken over producten. In de ontwerpfase kunnen reeds keuzes worden gemaakt die het bedrijf, de klant én het milieu ten goede komen. Dubbele winst dus: zowel bedrijven (kostenbesparing, competitieve innovatiekansen) als het milieu gaan erop vooruit. Ecodesign is niet vrijblijvend. De implementatie van de EG-richtlijn ecologisch ontwerp energieverbruikende producten is bij besluit van 9 oktober 2007 (Stbl. 2007, 389) op 24 oktober 2007 in werking getreden. De EU bereidt voor een groot aantal energieverbruikende producten de zogenaamde Verordeningen voor. In deze Verordeningen worden de specifieke eisen voor het product vastgelegd.

Kaderrichtlijn Ecodesign

De Richtlijn Ecodesign is een kaderrichtlijn. Hiermee kan de Europese Commissie eisen stellen aan energieverbruikende producten met een belangrijk verbeterpotentieel ten aanzien van energieverbruik en andere milieuaspecten. De Richtlijn schept een kader voor de vaststelling van nader te bepalen eisen die de EU aan producten stelt. Dit zijn de zogenaamde uitvoeringsmaatregelen voor ecologisch ontwerp van energieverbruikende producten. Het doel van de Richtlijn en de daarop te baseren Verordeningen is bij te dragen aan duurzame ontwikkeling door energie-efficiëntie en het niveau van milieu-bescherming te vergroten.

[Bron: SenterNovem].

Meer info: over Ecodesign > www.senternovem.nl/ecodesign

Een eigentijdse 'look' voor de bloem

Het EU Ecolabel logo heeft een lichte restyling ondergaan waarbij vooral de kleuren en lettertype een meer moderne uitstraling hebben gekregen. Ook wordt bij het logo waar mogelijk een link naar de website www.ecolabel.eu geplaatst. Deze restyling maakt onderdeel uit van de herziene Ecolabel verordening die eind 2009 wordt bekrachtigd door de (Milieu)Raad van de EU. Daarna kan het gerestylede logo op alle nieuw gecertificeerde producten en diensten worden afgebeeld. Uiteraard kunnen ook bestaande certificaathouders het nieuwe logo vanaf dat moment afbeelden op hun producten of gebruiken in communicatie-uitingen.

Ook lanceerde de Commissie onlangs een geheel vernieuwde website: www.ecolabel.eu. Aan delen ervan wordt de komende maanden nog gewerkt. De ambitie is om voor het eind van dit jaar een volledige en overzichtelijke website te hebben. De nieuwe website is verdeeld in specifieke informatie per productgroep en meer algemene en ondersteunende informatie. Nieuw is onder andere de mogelijkheid tot het indienen van een elektronische aanvraag voor certificering van een product of dienst.